

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри української
літератури
доц. А.В. Демченко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.3.8. «ВИРАЗНЕ ЧИТАННЯ»

Спеціальність 035.01 Філологія (українська мова та література)

Факультет української філології та журналістики

2017–2018 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Виразне читання» для студентів спеціальності 035 Філологія (Українська мова та література).

Розробник: Галаган Валентина Володимирівна – старший викладач кафедри української літератури

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри української літератури

Протокол від «28» серпня 2017 року № 1
Завідувач кафедри української літератури

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A.V. Demchenko', written over a horizontal line.

(доц. Демченко А.В.)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035.01 Філологія (Українська мова і література)	Нормативна	
		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		7-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2		24 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Консультація	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		80 год.	- год.
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
 для денної
 форми навчання – 33,3 / 66,7

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: досягти засвоєння студентами теорії та практики виразного читання.

Завдання навчальної дисципліни:

методичні: ознайомлення студентів з методикою виразного читання;

пізнавальні: актуалізація і поповнення знань з теорії та історії літератури, фонетики та орфоєпії, культури мови, медіалінгвістики;

практичні: удосконалення комунікаційної культури студентів, їхніх умінь і навичок виразного мовлення та читання художніх творів із залученням сучасних літературознавчих підходів, основ методології, теорії тексту та його інтерпретації, підготовки до публічних виступів, що необхідно для майбутньої професійної діяльності, участі у громадському, літературно-мистецькому і науковому житті.

Набуті компетенції студента:

Перелік знань:

- Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність формувати в учнів предметні компетентності.
- Здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії виховувати національно свідомих громадян України.

Перелік умінь та навичок:

- здійснювати літературознавчий і виконавський аналіз творів;
 - складати партитуру тексту;
 - дотримуватися норм культури мови та комунікації;
 - володіти технікою мовлення, керувати диханням і голосом;
 - обирати манеру читання, що відповідає жанрово-стильовій специфіці твору;
 - володіти засобами логіко-емоційної виразності читання / мовлення;
- формувати у студентів навички самостійної роботи, зокрема, умінь користуватися різними підручниками, посібниками, словниками та монографічними працями, інформаційними ресурсами;
- застосовувати на практиці набуті знання, вміння і навички.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Техніка мовлення та засоби логіко-емоційної виразності читання

1. Вступ. Предмет, мета і завдання, теоретичні засади курсу. Джерела, за якими вивчається дисципліна.

2. Техніка мовлення. Поняття про техніку мовлення. Мовний апарат. Дикція, її значення у процесі виразного читання. Досконалість орфоєпії як ознака високої культури мовця/читця.

3. Засоби логіко-емоційної виразності читання. Поняття «засоби логіко-емоційної виразності читання». Значення інтонації для логіко-емоційної виразності читання. Місце засобів логіко-емоційної виразності читання в загальній системі виразного читання.

Значення засобів логіко-емоційної виразності читання для професійної підготовки вчителя.

4. Основні положення та практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання. Мовні такти та їх значення для процесу читання, мовлення. Паузи. Логічні наголоси. Емоційна функція наголошених слів. Темп мовлення. Позамовні рухові засоби виразності (поза, жести, міміка). Словесна дія і спілкування з слухачами. Членування тексту на мовні такти. Шляхи і способи визначення логічних наголосів у єдності з мелодикою і темпом.

Змістовий модуль 2. Особливості читання творів різних жанрів

5. Підготовка та аналіз твору. Попередній аналіз (літературознавчий та виконавський) і підготовка твору до читання з урахуванням його жанрово-стильової специфіки.

6. Особливості виразного читання прози. Принципи вибору, аналізу, складання партитури та виразного читання прозового тексту. Специфіка виразного читання прозових творів різних жанрів (казки, гуморески, ліричної мініатюри, уривків з оповідань, повістей, романів).

7. Особливості виразного читання поезії. Аналіз і підготовка до виразного читання поетичних текстів. Специфіка складання партитури і виразного читання поетичних творів різних жанрів.

8. Особливості виконання драматичних творів. Різні форми усного виконання драматичних творів. Принципи відбору для виразного читання уривків з драматичних текстів та їх аналіз. Складання партитур уривків із програмових драматичних творів та вдосконалення майстерності.

9. Інсценізація творів. Теоретичні засади і практичні методи інсценізації. Принципи вибору текстів для інсценізації. Читання твору однією особою (перше знайомство) та його літературознавчий аналіз. Режисерська розробка тексту (визначення кількості дійових осіб, створення їхніх «біографій», накреслення основних ліній характеру). Пошук зорового образу твору (час, місце, обставини дії) та стилю інсценізації. Читання твору в особах. Підготовка до вистави.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					ус ьог о	у тому числі				
		л.	пр.	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Техніка мовлення та засоби логіко-емоційної виразності читання												
Вступ	4	2				2						
Техніка мовлення	6	2	2			2						
Засоби логіко-емоційної виразності читання	8	4	2			2						

Виразне читання і техніка мовлення. Структурні елементи техніки мовлення та засоби мовної виразності	8					8							
Основні положення та практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання.	8	4	4										
Теоретичні положення і методика практичного використання засобів логіко-емоційної виразності	10					10							
Позамовні (рухові) засоби виразності	6					6							
Разом за змістовим модулем	50	12	8			30							
Змістовий модуль 2	Особливості читання творів різних жанрів												
Підготовка та аналіз твору	8	2	2			4							
Особливості виразного читання прози	6	4	2										
Складання партитури та виразного читання прозового тексту	6					6							
Читання казки	4					4							
Читання байки і малих фольклорних жанрів	6					6							
Особливості виразного читання поезії	4	2	2										
Складання партитури та виразного читання поетичного тексту	8					8							
Особливості виконання драматичних творів	6	4	2										
Складання партитур уривків із програмових драматичних творів	6					6							
Інсценізація художніх творів	10					10							
Публічний виступ: принципи та умови успішного академічного та діалогічного красномовства	6					6							

Разом за змістовим модулем	70	12	8			50						
Усього годин	120	24	16			80						

5. Змістові модулі навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Змістовий модуль №1.

Тема: Техніка мовлення та засоби логіко-емоційної виразності читання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ	2
2	Техніка мовлення	2
3	Засоби логіко-емоційної виразності читання	4
4	Основні положення та практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання	4
	Разом	12

Змістовий модуль №2

Тема: Особливості читання творів різних жанрів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка та аналіз твору	2
2	Особливості виразного читання прози	4
3	Особливості виразного читання поезії.	2
4	Особливості виконання драматичних творів	4
	Разом	12

Теми семінарських занять

Змістовий модуль №1

Тема: Техніка мовлення та засоби логіко-емоційної виразності читання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Техніка мовлення	2
2	Засоби логіко-емоційної виразності читання	2

3	Основні положення та практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання.	4
	Разом	8

Змістовий модуль №2

Тема: Особливості читання творів різних жанрів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка та аналіз твору	2
2	Особливості виразного читання прози	2
3	Особливості виразного читання поезії.	2
4	Особливості виконання драматичних творів	2
	Разом	12

Самостійна робота

Тема: Техніка мовлення та засоби логіко-емоційної виразності читання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ	2
2	Техніка мовлення	2
3	Засоби логіко-емоційної виразності читання	2
4	Виразне читання і техніка мовлення. Структурні елементи техніки мовлення та засоби мовної виразності	8
5	Теоретичні положення і методика практичного використання засобів логіко-емоційної виразності	10
6	Позамовні (рухові) засоби виразності	6
	Разом	30

Змістовий модуль №2

Тема: Особливості читання творів різних жанрів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка та аналіз твору	4
2	Складання партитури та виразного читання прозового тексту	6
4	Читання казки	4
5	Читання байки і малих фольклорних жанрів	6
6	Складання партитури та виразного читання поетичного тексту	8

7	Складання партитур уривків із програмових драматичних творів	6
8	Інсценізація художніх творів	10
9	Публічний виступ: принципи та умови успішного академічного та діалогічного красномовства	6
	Разом	50

Індивідуальні завдання

ПИТАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Охарактеризуйте такі чинники фонетичної виразності мовлення, як «голос».
2. Розпишіть партитуру наведеного тексту: У спілкуванні, як і в більшості інших випадків, найкращою є золота середина. Не будьте ні надто мовчазними, ні надто балакучими. Знайте, коли треба вислухати інших, але знайте також, коли слід самому підтримати розмову. Намагайтесь не повторюватись – ні переказуючи одну історію кілька разів, ні смакуючи подробиці своєї розповіді, які, на вашу думку, справили найбільше враження чи сподобались слухачам. (Емілія Поуст).
3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 2.

1. Охарактеризуйте такі чинники інтонаційної виразності мовлення, як «тембр мовлення».
2. Розписати партитуру наведеного тексту: Шкода від слова набагато серйозніша, ніж від мовчанки; рідко трапляється жалкувати за тим, що лишилося неказаним. Ніколи не вдавайте, ніби знаєте більше, ніж це є насправді. Коли ви кажете, що прочитали ту чи іншу книгу, а потім виявляється, що нічого з прочитаного ви не зрозуміли, усім стає очевидною ваша нетямущість. (Емілія Поуст).
3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 3.

1. Визначте сутність поняття «культура мовлення».
2. Розписати партитуру наведеного тексту: Вмирає все в житті, та не вмирає слово, Народжене в крові, засвічене багрово, Заплетене в літа, немов багрова нить, Із небом розмовляє, з землею гомонить; Розпущене й рясне, неначе дуб на вітрі, Збирає крик чи жаль в незвіданій палітрі Людських змагань і душ, і подвигу, й сваволь, Як птиці гордий злет, як серця тихий біль. (А. Малишко).
3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 4.

1. Охарактеризуйте такі чинники фонетичної виразності мовлення, як «мовне дихання».

2. Розписати партитуру наведеного тексту: Як не любить той край, де вперше ти побачив солодкий дивний світ, що ми зємо життям, де вперше став ходять і квіткою неначе в його теплі зростав і усміхавсь квіткам! Як не любить той край, що дав тобі і силу, і гострий зір очей, і розум молодий, і далі, що тобі красу свою відкрили, і моря голубий, розгойданий прибій... (В. Сосюра)

3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 5.

1. Охарактеризуйте такі чинники інтонаційної виразності мовлення, як «темپ мовлення».

2. Розпишіть партитуру наведеного тексту: Не щибечи, соловейко, під вікном близенько, Не щибечи, малюсенький, на зорі раненько. Як затьохкаєш, як свиснеш, неначе заграєш, Так і б'ється у грудях серце, душу роздирає. Народна творчість.

3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 6.

1. Охарактеризуйте такі чинники фонетичної виразності мовлення, як ««мовне дихання»».

2. Розпишіть партитуру наведеного тексту: Здається, часу і не гаю, а не встигаю, не встигаю. Щодня себе перемагаю, від суєти застерігаю, і знов до стрічки добігаю, і знов себе перемагаю, і не встигати не встигаю, і ні хвилиночки ж не гаю. (Л. Костенко).

3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 7

1. Мовні такти та їх значення для процесу читання, мовлення.

2. Розписати партитуру наведеного тексту

А й правда, крилатим ґрунту не треба.

Землі немає, то буде небо.

Немає поля, то буде воля.

Немає пари, то будуть хмари.

В цьому, напевно, правда пташина...

А як же людина? А що ж людина?

Живе на землі. Сама не літає.

А крила має. А крила має!

3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 8

1. Паузи та логічні наголоси.

2. Розписати партитуру наведеного тексту Буває, часом сліпну від краси.

Спинюсь, не тямлю, що воно за диво,—

оці степи, це небо, ці ліси,
усе так гарно, чисто, незрадливо,
усе як є — дорога, явори,
усе моє, все зветься — Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч спинись і з Богом говори.

3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 9

1. Позамовні (рухові) засоби виразності (поза).

2. Розписати партитуру наведеного тексту

На світі можна жити без еталонів,
по-різному дивитися на світ:
широкими очима, з-під долоні,
крізь пальці, у кватирку, з-за воріт.

Від того світ не зміниться ні трохи,
а все залежить від людських зіниць:
в широких відіб'ється вся епоха,
у звужених - збіговисько дрібниць.

3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 10

1. Позамовні (рухові) засоби виразності (жести, міміка).

2. Розписати партитуру наведеного тексту

Яка різниця – хто куди пішов?
Хто що сказав, і рима вже готова.
Поезія – це свято, як любов.
О, то не є розмовка побутова!
І то не є дзвінкий асортимент
Метафор, слів, на користь чи в угоду.
А що, не знаю. Я лиш інструмент,
В якому плачуть сни мого народу.

3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 11

1. Значення інтонації для логіко-емоційної виразності читання.

2. Розписати партитуру наведеного тексту Бездушна я? Жорстока і черства?

Ну що іще там? Це усі провини?

Я визнаю, були й мої слова

Бездушними, жорстокими, черствими.

Були й дороги інколи криві.

Бувало, й зло лишалося за мною.

Я егоїстка? Мабуть, ви праві...
Та я й не прикидалася святою.
Як бачиш, я — не подарунок долі.
Терпи таку, або втікай щодуху,
Поки ще ми не з'їли пуда солі
І світ не встиг замкнутися наглухо.

3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 12

1. Попередній аналіз (літературознавчий) і підготовка твору до читання з урахуванням його жанрово-стильової специфіки
2. Розписати партитуру наведеного тексту

– Поезія – рідна сестра моя.
А правда людська – наша мати.
І я її прийняла, як закон.
І диво велике сталось:
минула ніч. І скінчився сон.
А Доля мені зосталась.
Я вибрала Долю собі сама.
І що зі мною не станеться, –
у мене жодних претензій нема
до Долі – моєї обраниці.

3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Варіант 13

1. Аналіз і підготовка до виразного читання поетичних текстів.
2. Розписати партитуру наведеного тексту

Ти для мене — як справжнє диво,
котре виникло без причин.
Але в серці — пересторога,
і зривається слово: «Іди»
Пізно стрілися наші дороги.
є на них уже інші сліди.
Вірю в серце твоє і волю,
вірю в правду очей твоїх.
Знаю: ти б не спіткнувся ніколи
об каміння моїх доріг.

3. Підготувати текст усного публічного виступу на тему: «Промова про мову»

Підсумкова тека:

6. Методи навчання

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця-філолога з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань тощо).

7. Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається письмовому, практичному і тестовому контролю.

8. Критерії оцінювання

Перевірка рівня підготовки студентів з курсу «Виразне читання» відбувається під час заліку.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного контролю та відповідає підсумковій семестровій модульній оцінці.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах, за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку студента.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів відбувається за такою шкалою:

Бали	Рівень знань	Результат
90-100 А	відмінно	зараховано
82-89 В	дуже добре	зараховано
74-81 С	добре	зараховано
64-73 D	задовільно	зараховано
60-63 Е	задовільно	зараховано

35-59 FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34 F	незадовільно	не зараховано

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

1	2	3
Рівень, шкала ECTS, оцінка	Теоретична підготовка	Практичні вміння й навички
Високий, відмінно	Відповідь студента логічно правильно побудована, вичерпна, що відповідає змісту курсу; він виявляє вміння вмотивувати власне бачення аналізованих питань, покликаючись на думки вчених. Студент опрацював рекомендовану до курсу наукову літературу й теми, відведені на самостійне вивчення. Відповідь його зв'язана, послідовна й аргументована.	Студент демонструє вміння підтверджувати теоретичний виклад матеріалу прикладами; вміння працювати з науковою літературою.
Вище середнього, середній; добре	Відповідь студента повна й аргументована, спирається на праці дослідників. Студент знає весь обсяг запропонованого в курсі матеріалу, проте помиляється у неprinципових моментах у викладі теорії. Він ознайомився з основною рекомендованою літературою, опрацював теми, винесені на самостійне вивчення. Відповідь його логічна, викладена правильною літературною мовою.	Під час відповідей студент добирає приклади різних технологій навчання, вмотивовує їх ефективність, робить правильні висновки.
Достатній, задовільно	Відповідь студента неповна і недостатньо аргументована. Студент виконав завдання, що пропонуються на самостійне опрацювання лише частково. Він засвоїв значну частину матеріалу, запропоновану в курсі, але ці знання мають несистемний характер.	Під час виконання різної складності завдань студент виконує роботу за зразком (інструкцією), але з помилками; робить висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи.
Початковий, незадовільно	У студента відсутні знання матеріалу з дисципліни. Він частково відповідає на поставлені запитання, але сам не спроможний викласти теоретичний матеріал і підкріпити його прикладами. Студент не виконав вимоги програми, не опрацював матеріал, що пропонується на самостійне вивчення; необізнаний з рекомендованою літературою, у його мовленні часто трапляються граматичні помилки, відчувається брак достатнього словникового запасу.	Студент уміє користуватися окремими прикладами, але не може самостійно виконати роботу та зробити висновки.

9. Рекомендована література **Базова**

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. Марії Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. 832 с.
2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо / Борис Антоненко-Давидович. Київ: Укр. книгарня, 1997.
3. Буяльський Б. Поезія усного слова: азбука виразного читання / Болеслав Буяльський. Київ: Рад. школа, 1990. 256 с.
4. Виразне читання: Навчально-методичні рекомендації / О.П. Вартик, О.О. Леонтєва. Тирасполь: 2015. 128 с.
5. Зубрицька М. Номо legens: читання як соціокультурний феномен / М.Зубрицька. Львів: Літопис, 2004. 352 с.
6. Капська А. Виразне читання: практичні і лабораторні заняття / Алла Капська. Київ: Вища школа, 1990. 175 с.
7. Климова К. Основи культури і техніки мовлення: навч. посібник. – 2-е вид., випр. і доп. / К. Климова. Київ: Ліра-К, 2006. 240 с.
8. Коваль Г. П. Методика читання : навчальний посібник / Г. П.Коваль. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2008. 280 с.
9. Культура української мови: довідник. Київ: Либідь, 1990. С. 3-206.
10. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика : навч. посіб. / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. 2-ге вид., стер.К. : Вища школа, 2006. С. 172–176.
11. Олійник Г. Виразне читання: основи теорії: посібник для вчителів / Г. Олійник. Тернопіль: Навчальна книга; Богдан, 2001. 224 с.
12. Терешко І. Розвиток самостійного мислення студентів-філологів на заняттях з виразного читання / І. Терешко // Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2012. №6. С. 74–79.
13. Фенко М. Виразне читання: робоча програма та методичні рекомендації / Марія Фенко, Зоряна Мацюк. Луцьк: ПП Іванюк, 2013.

Допоміжна

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / П.Баррі. Київ: Смолоскип, 2008. С. 19-50.
2. Білоус П. Ключ розуміння: особливості сприймання художнього твору: теорія рецепції / П.Білоус // Українська мова та література: 2003.Ч. 34. С. 9-12.
3. Галич О. Історія літературознавства: підручник /О.Галич. Київ: Либідь, 2013. 392 с.
4. Данильченко І.Г. Культура мовлення та виразне читання / І.Г. Данильченко // Збірник навчальних програм зі спеціальності «Дошкільна освіта» / За ред. О.І. Курка. Глухів: РВВ ГНПУ імені О.Довженка, 2013.
5. Дзюба І. Метод – це насамперед розуміння // Дзюба І. З криниці літ / І.Дзюба. Київ: Обереги; Гелікон, 2001. Т. 2. С. 656–666.
6. Дзюба І. Уроки феноменології / Дзюба І.. З криниці літ / І.Дзюба. Київ: Обереги; Гелікон, 2001. Т. 2. С. 637 – 641.

7. Еко У. Роль читача: дослідження з семіотики текстів / У.Еко. Львів: Літопис, 2004. 384 с.
8. Зборовська Н. Психологія і літературознавство: посібник / Н.Зборовська.- Київ:Академвидав, 2003. 392 с.
9. Іванишин П. Українське літературознавство постколоніального періоду / П.Іванишин. Київ: ВЦ «Академія», 2014. 192 с.
10. Малиновська Т. В. Виразне читання як засіб розкриття підтексту твору / Т. В. Малиновська // Методичний пошук. Викладацько-студентські наукові роботи з питань методики викладання мови і літератури. Житомир, 2013.№11. С. 55–60.
11. Левчук Л. Психологія: історія, теорія, мистецька практика. Київ: Либідь, 2002. 255 с.

Інтернет-ресурси

1. Будянський Д. В. Виразне читання як елемент академічного красномовства в структурі професійної діяльності викладача вищої школи/ Д. В.Будянський. - Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. - 2014. - № 7 (41). - С.162-171. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2014_7_21
2. Ворожейкіна О. М. Мистецтво декламації [Електронний ресурс] / О. М. Ворожейкіна // Театральні сторінки. Пілотний випуск. 2010. Режим доступу: <http://journal.osnova.com.ua/download/43-ш0-16278.pdf>.
3. Захарчук З. Ефективні способи опрацювання партитури виразного читання/ З. Захарчук, О. Ткачук// Нова педагогічна думка. - 2013. - №2. - С. 102-107. –Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2013_2_28.
4. Кардаш І. М. Формування навичок виразного читання в майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів / І. М. Кардаш . - Режим доступу: http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/journals/2011/NiO_6_2011/1_rozd/Kard.htm.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення : навч. посібник / К. Я. Климова. – 2-ге вид., випр. і доп. К. : Ліра-К, 2006. С. 86–113.
6. Кузьмичова В. К. Інтонація – важливий елемент культури мовлення [Електронний ресурс]/ В. К. Кузьмичова. Режим доступу: https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CBwQFjAA&url=http%3A%2F%2Fkulturamovy.univ.kiev.ua%2FKM%2Fpdfs%2FMagazine115.pdf&ei=IWXTVMuaK8n_UMucgLfG&usq=AFQjCNEMKPFVmsT789IdXpoEZbI7j_rDPg&bvm=bv.85464276,bs.1,d.bGQ
7. Культура мовлення і практикум з виразного читання. Матеріали [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://kyltyramovlenna.blogspot.com/>
8. Панченко Т.С. Особливості виразного читання прозових творів (на прикладі казок) / Т.С. Панченко. - Молодий вчений. - 2016. - № 3 (30). – С. 546-549. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/3/129.pdf>.
9. Усатенко Л. Виразне читання [Електронний ресурс] / Л. Усатенко // StudFiles. Файловий архів для студентів. Режим доступу : <http://www.studfiles.ru/preview/1623469/>
10. Український правопис 2019 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovlpravo.pdfh>
11. <http://lib.meta.ua>
12. <http://ukrlit.kma.mk.ua>
13. <http://www.ukrcenler.com>
14. <http://www.lib.org.ua>

15.[http:// www.lib/ua-ru.net](http://www.lib.ua-ru.net)

16.[http:// www.nbuy.gov.ua](http://www.nbuy.gov.ua)

17.<http://www.ukrlib.km.ru>